

Resumé

Unge, holdspil og medborgerskab

- Det dårlige selskab. Et aktionsforskningsprojekt på Ydre Nørrebro

Denne afhandling belyser et community psykologisk projekt, som undersøgte betydningen af et procesorienteret forløb med drenge i alderen 12-16 år på Rådmandsgade Skole, Ydre Nørrebro. Afhandlingen bygger på psykologiske (community psykologi, livsduelighed og livskompetencer) og sociologiske teorier (social kapital), som sættes i relation til udvikling af lokalmiljøet i kraft af skolen og deltagerne. Selve studiet tog sit udgangspunkt i det forhold, at mange bydele i Danmark oplever store sociale udfordringer med unge drenge og deres evne til bl.a. at tage aktivt ansvar for deres egen livssituation. Studiet tog fat i denne udfordring ved at søge at skabe nye perspektiver på unge drenges liv i et sådant miljø. Det drejede sig om at give mulighed for nye måder at udvikle livskompetencer og skabe livsduelighed gennem aktiv deltagelse i holdspil, forskellige sociale og faglige læringsaktiviteter samt coaching/mentoring.

Behovet for dette skal ses i lyset af en senmoderne kontekst, hvor udvikling blandt unge i vid udstrækning handler om at ”skabe sig selv” og synes karakteriseret ved en udpræget grad af kollektivt orienteret individualisme. Dermed forekommer det plausibelt, at der er en sammenhæng mellem individuel kapacitets- og kompetenceudvikling og paratheden til medborgerskab og aktiv deltagelse i lokalmiljøet.

Præget af en sådan kontekst, hvor den enkelte selv er ansvarlig for at lykkes, engagerer man sig som hovedregel primært dér, hvor man oplever, at der er en realistisk chance for at lykkes. Dermed synes der behov for indsatser, der kan styrke denne gruppe af drenge, så de oplever handlekompetencer, som kan betyde, at de kan agere på nye måder.

At udvikle sig som menneske behøver ikke anses som et individuelt projekt, derfor søger denne afhandling at lægge vægt på fællesskabet, og på hvordan lokalmiljø og deltagere kan udvikles igennem samskabelse. En måde at skabe samskabelse på er igennem involvering og et fælles tredje, derfor anlægges denne afhandling også et handlingsrettet perspektiv.

Afhandlingen søger overordnet at besvare problemformuleringen: *Hvordan og med hvilken betydning kan en handlingsrettet intervention bidrage til at udvikle medborgerskab og personlig udvikling blandt 12-16 årige drenge fra et ”særligt udsat boligområde” i København?*

Afhandlingens primære fundament, er community psykologi og aktionsforskning med inddragelse af andre teoretiske perspektiver.

Kapitel 1 fungerer som en indføring for læseren. Her præsenteres de udfordringer som bydelen Nørrebro står overfor og skolens udfordringer. Det søges her at kontekstualisere for læseren, hvad der kendetegner området, deltagerne og miljøet. Desuden fremføres den forforståelse som forfatteren bag afhandlingen mødte lokalmiljøet med, hvilket er relevant i lyset af det deltagende perspektiv. Nøglebegreberne livsduelighed, livskompetencer, social kapital og medborgerskab introduceres. Hvorefter mere generelle emner bearbejdes, såsom: a) Unge fra socialt udsatte boligområder, med fokus på hvordan samfundet oplever denne gruppe. b) Nogle af de særlige kendetegn ved det senmoderne samfund, og hvordan coaching og identitet bliver relevant i et sådant samfund. c) Betydningen af læring beskrives, hvorefter holdsport og foreningsidræt beskrives, og hvorfor de kan bidrage ift. problemstillingen. d) En kort introduktion til integration og medborgerskab fremlægges, og der argumenteres for brugen af medborgerskab frem for integration. Kapitlet sluttes af med en fremlægning af en litteraturgennemgang af lignende projekter, hvor projekter, som har haft elementer af lignende (men ikke sammenlignelige) karakter, præsenteres.

Kapitel 2 er den teoretiske og filosofiske ramme, som projektet har taget i brug. Første præciseres den videnskabsteoretiske tilgang, som har kendetegnet studiet med udgangspunkt i aktionsforskning og deltagende/handlingsrettet forskning. Dernæst præsenteres community psykologi, som indenfor psykologien til dels kan ses som en videreførelse af aktionsforskning indenfor en psykologisk ramme. Herefter præsenteres tredje generations coaching som et dialogisk værktøj til gruppe og individuelt udviklende samtaler. Efter dette fremlægges perspektiverne som afhandlingen sætter i spil i kraft af livsduelighed, livskompetencer og social kapital. Livsduelighed omhandler i sin essens om at fremme sund udvikling hos børn. Livskompetencer dækker en række kompetencer af betydning for individet nu og her, men også fremadrettet. Livskompetencer kan i denne forbindelse også ses som basale for udvikling af livsduelighed. Social kapital henviser til den sociale sammenhængskraft i et miljø eller samfund. For at støtte udvikling af social kapital kan elementer som normer, sociale netværk og tillid bearbejdes i et community.

Kapitel 3 behandler det metodiske grundlag, som afhandlingen bygger på. Den metodiske struktur for *projekt unge, holdspil og medborgerskab* præsenteres her. Med struktur inspireret af RCT (randomized controlled trial), men med en kvalitativ ramme, til behandling af primær empiri. Kvalitetskriterier præsenteres, og vigtigheden i at bedrive etisk ansvarlig forskning drøftes, i særdeleshed når der opereres med en kontrolgruppe, som i dette studie snarere er partnerskole. Herudover præsenteres de tre interventioner, fodbold, coaching/mentoring og læring, som har været en del af forløbet. Derefter præsenteres de enkelte metodiske værktøjer (multi method), som har været brugt til at indsamle empiri. Dette indebærer: feltarbejde, interviews, spørgeskemaer,

observationer og fokusgrupper. Som sidste element behandles og overvejes de etiske perspektiver og dilemmaer som et projekt som dette kan medføre.

Kapitel 4 er afhandlingens analyse. Her bliver empirien indsamlet og behandlet med forskellige analyseteknikker. Første del præsenterer den analysestrategi, som er valgt, og der argumenteres for denne ud fra ønsket om at undersøge deltagerne oplevelse og betydning af projektet. For at komme tættere på deltagerne rummer analysen et første skridt i form af en narrativ inspireret præsentation af tre fortællinger. Disse fortællinger skal give læseren indblik i drengenes livsverden og deres unikke oplevelser. Dernæst analyseres interviewmaterialet med udgangspunkt i en IPA (interpretative phenomenological analysis) analyse, hvor der søges ind til drengenes unikke oplevelser og meningsdannelse om forløbet. Derefter tilvejebringer en cross-case analyse generelle oplevelser og meningsdannelser om forløbet, som struktureres i temaer og præsenteres. Derefter følger en kvantitativ analyse af spørgeskemadata, som med udgangspunkt i en ANOVA analyse beskrives og præsenteres. Afsnittet afsluttes med en opsummering og opsamling af samtlige resultater på baggrund af analysen.

Kapitel 5 er afhandlingens afsluttende del, her diskuteres resultaterne som projektet peger i retning af. Med udgangspunkt i aktionsforskningen diskuteres først processen og hvilke erfaringer den har medført. Her tages der udgangspunkt i 1-2-3. persons perspektiv. Dernæst struktureres resten af diskussionen overordnet omkring to dele: a) Fællesskabet og b) Livsduelighed. Disse to afsnit italesætter på den ene side de sociale og lokale betydninger og på den anden side de mere individuelle betydninger som følge af projektet. Derudover præsenteres afhandlingens fire vigtigste fund, som også præsenteres sidst i dette resume. Der præsenteres et fundament for en mulig model for arbejdet med målgruppen. Her lægges der i særdeleshed vægt på coaching og fodbold i kraft af den synergieffekt, de synes at betyde, samt det forhold at de på hver sin måde synes at kunne styrke de sociale relationer og individuelle kompetencer. Afhandlingen afsluttes med en konklusion, perspektiver på fremtidigt arbejde med målgruppen og forskningsimplikationer.

Afhandlingens væsentligste resultater er oplistet herunder:

De vigtigste fund	Betydningsfuldt i relation til	Mulige praktiske implikationer
Styrket selvopfattelse som kan lede til medborgerskab	Udvikling af empowerment, livsduelighed og livskompetencer	Hovedsagligt grundet gruppecoaching
Øgede kropslige kompetencer	Udvikling af livsduelighed og	Hovedsagligt grundet fodbold

som kan lede til styrket
selvtillid

livskompetencer

Styrkede sociale netværk på
skolen

Udvikling af social kapital,
empowerment, livsduelighed
og livskompetencer

Hovedsagligt grundet fodbold,
men også gruppecoaching

Klassens samarbejdsevne og
deltagernes motivation
forbedret

Udvikling af social kapital,
empowerment, livsduelighed
og livskompetencer

Hovedsagligt grundet
gruppecoaching, men også
fodbold